

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/14-15/2013.

Nyilvános változat

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Dr. W. L. ügyvéd (Wallacher Ügyvédi Iroda) és a Dr. D. M. ügyvéd által képviselt **SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.** (Bicske) kérelmező összefonódás engedélyezése iránt benyújtott kérelmére indult eljárásban – melyben további ügyfélként részt vett a Réczicza White & Case LLP által képviselt **Csemege-Match Kereskedelmi Zrt.** (Vecsés) – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa engedélyezi, hogy a 2013. január 31-én kötött szerződés szerinti tartalommal a Csemege-Match Kereskedelmi Zrt.-nek a MOM Park Bevásárlóközpontban lévő kiskereskedelmi egysége a SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. részévé váljon.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, az ügyfelek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) A SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: SPAR Kft.) 2013. január 31-én Adásvételi Szerződést kötött a Csemege-Match Kereskedelmi Zrt. (a továbbiakban: Match Zrt.) MOM Park Bevásárlóközpontban (1123 Budapest, Alkotás u. 53.) lévő kiskereskedelmi egysége eszközeinek és berendezéseinek megvásárlására, valamint munkavállalóinak átvételére (a továbbiakban együtt: Üzlet).
- 2) A MOM Park Bevásárlóközpont tulajdonosa, a MOM-Park MFC Ingatlanforgalmazó és Beruházó Kft. (a továbbiakban: MOM Kft.) szintén 2013. január 31-én:
 - megszüntette a fenti kiskereskedelmi egységnek helyet adó ingatlanra vonatkozó Match Zrt.-vel kötött bérleti szerződést; és
 - Bérleti Szerződést kötött ezen ingatlan bérbeadásra a SPAR Kft.-vel.
- 3) [...].*
- 4) A SPAR Kft. a 2013. február 7-én benyújtott kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi

* Üzleti titkot tartalmaz

LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivaltól kérte az 1) pont szerinti tranzakciónak – mint vállalkozások összefonódásának – engedélyezését.

- 5) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján – a felek nyilatkozata szerint – nem bejelentés-köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül más európai ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.

II.

Az összefonódás résztvevői

Az ASPIAG-csoport

- 6) A SPAR Kft. a svájci székhelyű ASPIAG Management AG által irányított vállalkozás-csoport (a továbbiakban: ASPIAG-csoport) tagja.
- 7) Az ASPIAG-csoport meghatározó magyarországi tevékenysége a napi fogyasztási cikkek (élelmiszerek, élvezeti cikkek, háztartási vegyi áruk, kozmetikai cikkek, egyéb napi közszükségleti cikkek) kiskereskedelme, továbbá a húsfeldolgozás és tartósítás, melyet azonban túlnyomó részben saját kiskereskedelmi egységei részére végez (részeseése ezen termékek magyarországi forgalmából ezen értékesítéssel együtt is kevesebb mint 10 százalék). Az ASPIAG-csoport napi fogyasztási cikk nagykereskedelmi tevékenységet is végez, részeseése azonban ezen tevékenység magyarországi (és ezen belül budapesti) forgalmából minimális.
- 8) Az ASPIAG-csoport kiskereskedelmi egységei (358 SPAR szupermarket és 31 INTERSPAR hipermarket) az ország egész területén megtalálhatók. A Spar Kft. Budapest területén lévő boltjainak a napi fogyasztási cikkek budapesti kiskereskedelmi forgalomból való részeseése 15-25 százalék közötti.
- 9) Az ASPIAG-csoport magyarországi tagjainak és külföldön honos tagjainak Magyarország területén elért 2011. évi együttes nettó árbevétele (a csoporton belüli forgalom nélkül) meghaladta a 15 milliárd forintot.

Az Üzlet

- 10) Az Üzlet legfőbb jellemzőit tekintve nem tér el lényegesen a SPAR szupermarketektől. Részeseése a napi fogyasztási cikkek kiskereskedelmi forgalmából Budapesten nem éri el az 1 százalékot. Az Üzlet közvetlen környezetében egy kisebb méretű SPAR mellett négy CBA, egy Coop és egy független bolt található.
- 11) Az Üzlet a 2011. évben 500 millió forintot meghaladó nettó árbevételt ért el.

III.

Engedélykérési kötelezettség

- 12) A Tpv. 23. § (1) bekezdés a) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha a vállalkozás része a vállalkozástól független másik vállalkozás részévé válik.
- 13) A Tpv. 23. § (5) bekezdése értelmében vállalkozásrésznek minősülnek az olyan eszközök vagy jogok, amelyek megszerzése önmagában vagy a megszerző vállalkozás rendelkezésére álló eszközökkel és jogokkal együtt elégséges a piaci tevékenység végzéséhez.
- 14) A Tpv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozás-csoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozás-csoportok között van legalább két olyan vállalkozás-csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozás-csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van.
- 15) Az Üzlet (mely magában foglalja az üzemeltetéséhez szükséges eszközöket, berendezéseket és munkaerőt) vállalkozásrésznek minősül.
- 16) Az összefonódásban résztvevő két vállalkozás-csoport (ASPIAG-csoport és az Üzlet) együttes nettó árbevétele az utolsó hitelesen lezárt üzleti évben¹ (a 2011. évben) meghaladta a 15 milliárd forintot, ezen belül az Üzleté az 500 millió forintot. Ezért a Tpv. 24. § (2) bekezdése alapján az Üzletnek a Spar Kft. részévé válásához a Gazdasági Versenyhivatal engedélyre van szüksége.

IV.

Az összefonódás értékelése

- 17) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja (lásd: a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének módosított 3/2009. számú Közleménye [a továbbiakban: Közlemény] 12. pontját).
- 18) A Tpv. 30. §-ának (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 19) A Tpv. 14. §-a értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell

¹ A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának Tpv-tel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései (2012.) 24.3.

számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

- 20) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Ténylegesen azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti 17) pont szerinti versenyhatások fennállhatnak.

Horizontális hatás

- 21) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyeken az összefonódásban résztvevő legalább két vállalkozás-csoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. Az ASPIAG-csoport és az Üzlet azonos tevékenysége a napi fogyasztási cikk kiskereskedelem, mely tevékenységet az azzal foglalkozó vállalkozások különböző jellemzőkkel rendelkező üzletcsoportokban végzik. Az összefonódásban résztvevő fenti két vállalkozás-csoport hasonló jellegű boltokat üzemeltet.
- 22) A Versenytanács korábbi gyakorlatában (Vj-125/2009., Vj-67/2010., Vj-86/2010., Vj-108/2010.) a napi fogyasztási cikk kiskereskedelmet – üzletcsoporttól függetlenül – egységes érintett árupiacnak tekintette, érintett földrajzi piacként pedig azon településeket vizsgálta, amelyeken az összefonódás mindkét résztvevője rendelkezik boltokkal, ami a jelen esetben Budapest.
- 23) A közelmúltban lefolytatott eljárásokban hozott határozataiban (legrészletesebben: Vj-53/2012.) azonban a Versenytanács kifejtette, hogy:
- a) az árupiac tekintetében elvileg nem zárható ki, hogy lehetnek olyan speciális esetek, amikor a hipermarket városszéli elhelyezkedése korlátozhatja a helyettesítést; továbbá
 - b) a földrajzi piac az egyes településeknél lehet tágabb, illetve a nagyobb kiterjedésű települések esetében az sem zárható ki, hogy azok a kiskereskedelem tekintetében több földrajzi piacra oszthatók.
- 24) A jelen esetben az eljáró versenytanács szükségtelennek tartotta az abban való állásfoglalást, hogy az érintett földrajzi piac Budapestenél szűkebb vagy éppen ellenkezőleg akár még Budapest vonzáskörzetét is magába foglalóan tágabb (lsd. Vj-100/2012. 31. pont), mert az Üzlet részesedése a napi fogyasztási cikk kiskereskedelmi forgalomból a budapestinél még egy ésszerűtlenül² szűkebb (az Üzletnek helyet adó XII. mellett a szomszédos I.,II., és XI. kerületeket is magába foglaló) földrajzi piacon is alatta marad annak a mértéknek (5 százalék), amely felett a Közlemény 15.iii. pontja szerint felmerülhetnek káros horizontális hatások, figyelembe véve azt is, hogy az ASPIAG-csoportnak több jelentős versenytársa is van a budapesti napi fogyasztási cikk kiskereskedelemben.

² Az említett kerületekre szűkülő, illetve azoknál szűkebb érintett földrajzi piac meghatározását az eljáró versenytanács arra figyelemmel nem látta ésszerűnek, hogy az Üzlet néhány km-es vonzáskörzetében, legfeljebb 30 perc utazási időn belül tömegközlekedéssel nemcsak az említett kerületek számos hasonló profilú boltja, de a budaörsi hipermarketek is elérhetők, amely utóbbi figyelembevételének a kizárására a Versenytanács a Vj-100/2012 sz. eljárásban hozott határozatában sem látott okot (lsd. 31. pont).

Egyéb versenyhatások

- 25) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozások a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek. A jelen összefonódás résztvevői esetében ez fennáll, az ASPIAG-csoport ugyanis húsfeldolgozóként és húsnagykereskedőként is szállítója lehet a kiskereskedelmi tevékenységet végző Üzletnek. Az ASPIAG-csoportnak ezen tevékenységek forgalmából való részesedése azonban nagyságrenddel marad el attól a mértéktől (25 százalék), amely felett káros vertikális hatással kellene számolni. Minthogy az Üzlet a SPAR tulajdonába kerül, így nem merülhet fel vertikális hatás a napi fogyasztási cikk nagykereskedelem vonatkozásában, hiszen a SPAR a saját tulajdonú üzleteknek közvetlenül (nagykereskedelem kihagyásával) szerez be a termelőktől, illetve importőröktől. (Izd. Vj-53/2012. 49. pont)
- 26) A portfólió-hatás az összefonódást követően piacon maradó vállalkozás-csoport által gyártott vagy forgalmazott áruk körének bővüléséből adódik. Ez a jelen esetben nem következik be, mert az Üzlet tevékenysége részhalmaza az ASPIAG-csoporténak.
- 27) Az Üzlet piaci részesedésének mértékére tekintettel az eljáró versenytanács szerint káros konglomerátum-hatással sem kell számolni.

Összegzés

- 28) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában a kérelmezett összefonódást engedélyezte.

V.

Versenyt korlátozó megállapodás

- 29) A Tpv. 30. § (5) bekezdése értelmében az összefonódáshoz adott engedély kiterjed mindazokra a versenykorlátozásokra, amelyek az összefonódás megvalósításához szükségesek.
- 30) A fentiek szerinti ún. kapcsolódó versenykorlátozásokra nézve a Versenytanács Elvi jelentőségű döntései 2012. év 30.8. pontja az alábbiakat rögzíti: „...a Gazdasági Versenyhivatal az összefonódást engedélyező határozataiban főszabályként – egyezően az Európai Bizottság gyakorlatával is – nem végzi el annak értékelését, hogy az összefonódást eredményező szerződésben szereplő versenykorlátozás a Tpv. 30. § (5) bekezdése szerinti kapcsolódó versenykorlátozásnak minősül-e. Azt ... az érintett vállalkozásoknak saját maguknak kell eldönteniük (Vj-135/2005.).” A hivatkozott határozat azt is megállapítja, hogy „a Tpv. 30. § (5) bekezdése alapján kizárólag olyan versenykorlátozások értékelhetőek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az adott összefonódáshoz, hiányukban az összefonódás ésszerűen nem is valósítható meg.”
- 31) A Tpv. 30. § (5) bekezdése az összefonódás megvalósításához szükséges versenykorlátozásokra vonatkozik. Erre figyelemmel – a Bizottság gyakorlatával is összhangban³ – vélhetően nem tekinthető Tpv. 30. § (5) bekezdése szerint

³ A Bizottság közleménye az összefonódásokhoz közvetlenül kapcsolódó és azokhoz szükséges korlátozásokról, HL C 056 , 05/03/2005 P. 0024 – 0031., 10. és 24. pontok

kapcsolódónak az olyan versenykorlátozás, melynek egyik alanya nem az összefonódás Tptv. 26. § szerinti résztvevője. A [...] * rendelkezés [lásd 3) pont] esetében ennek megfelelően nem zárható ki, hogy az a Tptv. IV. fejezetének rendelkezéseibe ütköző versenyt korlátozó megállapodásnak minősül.

- 32) Az eljáró versenytanács azonban – az előzőek rögzítésén túlmenően – a 30) pontban foglaltakra figyelemmel érdemben nem értékelte a [...] * fent hivatkozott rendelkezését. Az engedélyező határozat azonban nem zárja ki, hogy a Gazdasági Versenyhivatal esetlegesen külön versenyfelügyeleti eljárásban vizsgálja a [...] * ezen rendelkezésének versenyt korlátozó, illetve összefonódáshoz kapcsolódó jellegét (Versenytanács elvi jelentőségű döntései 2012., 30.19.).

VI. Eljárási kérdések

- 33) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tptv. 45. §-án, illetékessége a Tptv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tptv. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 34) Az eljáró versenytanács határozatát – a Tptv. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 35) Az eljáró versenytanács jelen eljárásban alkalmazta a Tptv. 63. §-a (3) bekezdésének ac) pontját, amely szerint a határozatot 45 napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tptv. 30. §-ának (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.
- 36) Az eljárást befejező döntést a Tptv. 63. § (3) bekezdésének a) pontja szerint a hiánytalan kérelem, illetve a hiánypótlás beérkezését követő naptól számított negyvenöt napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tptv. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg. A vizsgáló által elrendelt hiánypótlás 2013. február 25-én érkezett meg a Gazdasági Versenyhivatalhoz, így az ügyintézési határidő kezdő napja a Tptv. 63. § (3) bekezdése és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 65. §-ának (1) bekezdése alapján a hiánypótlás beérkezését követő nap, azaz 2013. február 26. Tekintettel arra, hogy az eljárás során adatkérésre nem került sor, az ügyintézési határidő 2013. április 11.
- 37) A kérelmező a Tptv. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat előzetesen lerőta.
- 38) A Tptv. 44. §-ának 2012. február 1-jétől hatályos szövege a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében sem zárja ki a Ket. 72. §-a (4) bekezdésének alkalmazhatóságát. A hivatkozott jogszabályhely a) pontja értelmében indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó egyszerűsített döntés hozható, ha a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az

* Üzleti titkot tartalmaz

* Üzleti titkot tartalmaz

* Üzleti titkot tartalmaz

ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti. Az eljáró versenytanács azonban a jelen eljárásban – bár határozatában az összefonódás engedélyezésére irányuló kérelemnek helyt adott – nem látta indokoltnak az egyszerűsített döntés alkalmazását, tekintettel arra, hogy szükségesnek tartotta a kapcsolódó versenykorlátozásokra vonatkozó gyakorlata kiegészítését [lásd Vj-24/2012. számú határozat 54. h) pont].

- 39) Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) bekezdésén alapul. Miután az Üzlet vállalkozásrészként nem rendelkezik ügyfélképeséssel – összhangban a Versenytanács eddigi gyakorlatával (lásd Versenytanács elvi jelentőségű döntései 2012. 52.1. pont) – az azt értékesítő vállalkozások (az Üzlet és a Match Zrt.) minősültek ügyfélnek a jelen eljárásban.

Budapest, 2013. március 12.

dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
előadó versenytanácstagként eljárva

dr. Miskolczi Bodnár Péter s.k.
versenytanácstag

dr. Dobos Gergely s.k.
versenytanácstag